

Faktablad

Eget omhändertagande av toalettavfall

Torr toalettlösning – latrinkompostering - samkompostering

Ta hand om avfallet själv och få fin mull till din trädgård

Om du själv vill ta hand om toalettavfallet genom att installera någon typ av torrtoalett och/eller anordna en latrinkompost, ska du först göra en anmälan till bygg- och miljönämnden.

Komposter och toaletter med större avfallsbehållare kan godkännas för samkompostering, det vill säga, kompostering av både toalettavfall och hushållsavfall. Om du samkomposterar kan du under vissa förutsättningar välja ett sopabonnemang med färre antal sophämtningar.

Anmälan, handläggning, avgift och beslut

Under norttalje.se/kompostera finns information om latrinkompost och torr toalettlösning. Där beskriver vi bland annat hur du går tillväga för att göra en anmälan och vilken avgift vi tar ut för att handlägga din anmälan.

Om din anmälan är komplett då den kommer in kan du få ett beslut inom ett par veckor. Om anmälan lämnas in samtidigt med en ansökan om BDT-avlopp (avlopp för bad-, disk- och tvättvatten), tas avgift endast ut för handläggning av avloppsansökan.

Vänta med att införskaffa kompost/toalett tills du har fått beslutet.

Latrinhämtningen upphör då anläggningen är klar

Tillsammans med beslutet får du blanketten Anmälan om färdigställd anläggning. Blanketten lämnar du in till bygg- och miljökontoret när toaletten/komposten är på plats och klar att tas i bruk. Därefter registreras att latrinhämtning ska upphöra på fastigheten.

Samkompostering

Om du komposterar toalettavfallet och det nedbrytbara hushållsavfallet i samma behållare (samkomposterar) kan du välja sophämtning endast var fjärde vecka. En förutsättning för att vi ska bevilja samkompostering är att anläggningen uppfyller bygg- och miljönämndens krav för samkompostering. För att vi ska medge färre avfallshämtningar gäller dessutom att du ska kompostera allt nedbrytbart hushållsavfall/matavfall som uppkommer på fastigheten. Alla våra olika sopabonnemang hittar du på norttalje.se/sophamtning.

Latrinkompost

I en latrinkompost komposteras toalettavfallet från torrtoaletten eller utedasset. Välj gärna en större kompost och kompostera hushållsavfallet och toalettavfallet tillsammans, det vill säga samkompostera. Det förmultnade avfallet används med fördel som jordförbättringsmedel i trädgården.

Komposten får inte fyllas till mer än 2/3 innan tillförsel av nytt material avbryts. Det rekommenderas att latrin ska komposteras minst två år från sista påfyllningstillfället till första latrinkompostgödslingen, om det ska spridas på grönsaker som konsumeras råa och har varit i kontakt med jorden, exempelvis morötter. Vid spridning på andra typer av växter, som bärbuskar och grönsaker, rekommenderas minst ett års lagring. Vid gödsling av blomsterodling eller liknande växter som inte ska konsumeras kan lagringstiden vara kortare.

Kompostens konstruktion

- Komposten ska vara utförd i tåligt material. Undvik impregnerat virke då det kan påverka komposteringsprocessen.
- Komposten ska vara tät så att skadedjur inte kan ta sig in eller att läckage uppstår. Det är viktigt att botten är hållbar och helt tät. Vätska får inte läcka ut ur komposten.
- Komposten ska ha tättslutande lock av plast, plåt, tjärpapp eller annat tätt material. Locket ska vara lite större än själva komposten för att regnvatten och smältvatten inte ska rinna in i komposten.
- Komposten ska vara ventilerad. Ventilationen ska förses med insektsnät och vara placerad så att inte regnvatten eller smältvatten kommer in i komposten.
- Komposten ska bestå av två behållare eller vara en tvådelad behållare. Är den tvådelad ska även skiljeväggen vara tät.

Kompostering - hantering/ansvar

- Toalettavfall får inte komposteras i en hushållskompost.
- Ofullständigt nedbrutet avfall får inte grävas ner eller spridas ovan mark.
- Komposten ska placeras ovan mark inom den egna fastigheten och minst 4,5 meter från tomtgräns.
- Avståndet till vattentäcker bör vara minst 20 meter.
- Hanteringen av avfallet ska ske på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår (till exempel att den inte drar till sig skadedjur eller luktar illa).

Kompostens volym

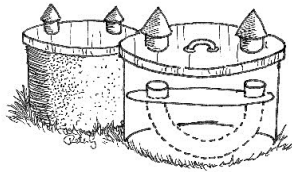
- Du ansvarar för att kompostens volym är tillräcklig för att uppnå en tillfredsställande kompostering av det matavfall/nedbrytbara hushållsavfall som uppkommer på fastigheten. Om tillfredsställande kompostering inte uppnås i befintlig anläggning ska en behållare med större volym införskaffas eller befintlig kompletteras med ytterligare behållare som uppfyller våra riktlinjer.
- Rekommenderade minsta volymer är
 - 2 x 350 L för endast latrin
 - 2 x 500 L för samkompostering

Val av kompost

Om du vill köpa en latrinkompost hittar du dem i exempelvis välsorterade varuhus, brädgårdar och byggmarknader. Förväxla inte en latrinkompost med en hushållskompost som inte alltid uppfyller kraven för en latrinkompost.

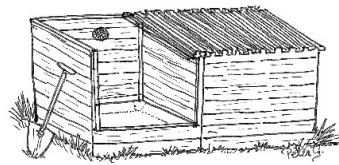
Du kan även bygga en kompost själv eller omarbeta ett lämpligt kärl så att det uppfyller våra konstruktions- och volymkrav på sidan 2. Nedan får du några förslag på hur du kan ordna en kompost själv.

Exempel i betong

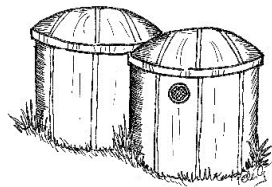
En perforerad slang, som tillför syre till kompost-massan, kan med fördel placeras i komposten (inöet krav).

Exempel i trä

Botten kläs med tätt och tåligt material, exempel-vis armerad plast eller tjock gummiduk, så att två kar bildas som är ca 20 cm djupa. Undvik impregnerat trä

Exempel på behållare som omarbetats

Behållaren ska vara tålig och stadig. Undvik för höga behållare då det kan försvåra hanteringen vid omrörning och

Torr toalettlösning

Torrtoalett finns i olika konstruktioner. De toaletter som inte bryter ner avfallet måste kompletteras med en godkänd latrinkompost. Ett komposterat avfall kan med fördel användas som jordförbättringsmedel i trädgården.

På kommande sidor finns information om olika konstruktioner av torra toalettlösningar och vilka krav som gäller i Norrtälje kommun. Mer information om olika toalettlösningarna finns på avloppsguiden.se.

Hantering av avfallet

Avfallet i toaletten ska omhändertas enligt Norrtälje kommuns krav som beskrivs på kommande sidor. Tänk på att din hantering av avfallet inte får medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Installation av toalett

Vid installation av en torrtoalett är ventilationen viktig. Följ därför alltid tillverkarens installationsbeskrivning för bästa resultat. Observera att spolvatten aldrig får anslutas till en torrtoalett.

Olika konstruktioner på toalett

De krav som nedan anges för respektive toalettyp gäller för ett fritidsboende. Hör av dig till Kontaktcenter för information om vilka krav som gäller vid ett permanentboende.

Förbränningstoalett

I denna toalett förbränns toalettavfallet vid hög temperatur och askan kan spridas i trädgården. Ingen kompostering av avfallet krävs.

Förtorkningstoalett

Denna toalett är i princip utseendemässigt en modernare variant av ett utedass. Avfallet komposteras inte till mull i toaletten och måste därför kompletteras med en latrinkompost för kompostering av avfallet, se sidan 2.

Frystoalett

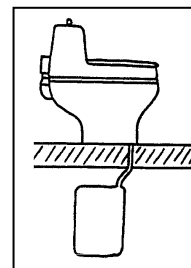
Denna toalett fungerar i princip som en frysbox, det vill säga, avfallet fryses ner i en behållare i toaletten. Avfallet komposteras inte till mull i toaletten och måste därför kompletteras med en latrinkompost för kompostering av avfallet, se sidan 2.

Paketeringstoalett

Toaletten paketerar automatiskt avfallet i påsar i toaletten. Avfallet komposteras inte till mull i toaletten och måste därför kompletteras med en latrinkompost för kompostering av avfallet, se sidan 2. Observera att avfallspåsarna till toaletten ska vara av biologiskt nedbrytbart material.

Urinseparerande förtorkningstoalett

Denna toalett är utformad så att urinen och latrinen separeras i toaletten. Urinen avleds till separat behållare och det fasta avfallet samlas upp i toalettens behållare. Avfallet komposteras inte till mull i toaletten och måste därför kompletteras med en latrinkompost för kompostering av avfallet, se sidan 2.

Hantering av urinen

- Urinen får inte avledas till bad-, disk- och tvättvattenavlopp (BDT-avlopp).
- Urinen får inte avledas till markinfiltration, stenkista eller sandbädd.
- Urinen kan komposteras tillsammans med det fasta avfallet i latrinkomposten. Urinen ska då inte spädas med vatten.
- Urinen kan samlas i slutna tank som töms via kommunens renhållningsavdelning.
- Urinen kan, under nedanstående förutsättningar, spridas i trädgården.

Rekommendationer för spridning av urin

För enskilt bruk är det inte nödvändigt att mellanlagra eller späda urinen med vatten innan den används i trädgården men det kan vara nödvändigt att eftervattna eller mylla ner urinen för att undvika dålig lukt. Ur vattenbesparingssynpunkt bör eftervattning ske med regnvatten. Med fördel sprids urinen innan nederbörd.

Urin kan endast spridas i trädgården under växtsäsongen. Övrig tid på året ska urinen:

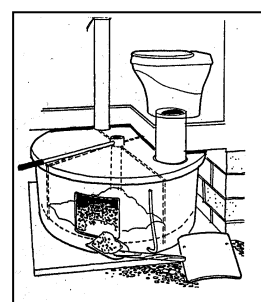
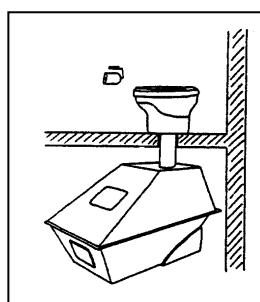
- mellanlagras i slutet kärl, eller
- komposteras i godkänd latrinkompost, eller
- samlas i slutet kärl som töms av den entreprenör kommunen har avtal med. Beställning görs via Kontaktcenter.

Stora mängder urin som sprids på en liten yta eller på områden utan lämplig växtlighet, kan ge negativa effekter på växtlighet och grundvatten samt bidra till övergödning. Magra skogs-, bergs- och stenområden är inte lämpliga för spridning av urin.

Stor förmultningstolett, så kallad Multrum

Denna toalett har avfallsbehållaren placerad under eller utanför toalettutrymmet och avfallet komposteras till mull i avfallsbehållaren. Toaletten är mindre känslig för överbelastning och rekommenderas därför till större hushåll.

Förmultningstolett finns även med urinseparering/upsamling av kompostvätska. För hantering av urin från toaletten gäller samma regler som för en urinseparerande toalett, se ovan.

Liten förmultningstolett

Denna toalett är elansluten och har, till skillnad från en stor förmultningstolett, hela anläggningen placerad i toalettutrymmet. Avfallet förmultnar i toaletten, men innan mullen är färdig att användas i trädgården måste den efterkomposteras (hygieniseras) i minst sex månader. Efterkomposteringen sker utomhus i tät behållare som försetts med tätslutande lock och ventilation med insektsnät. Efterkompostens storlek får anpassas efter avfallsmängden.

Observera att en toalett som har ett värmeelement i toaletten, för avdunstning av urinen, inte klassas som en förmultningstolett utan en förtorkningstolett, se sidan 4.

Utedass

En vanlig torr toalettlösning är utedasset. Ett utedass kan mycket väl anordnas inomhus med god ventilation, möjlighet till handtvätt samt toalettstol i plast eller porslin. Avfallsbehållaren placeras under toalettutrymmet och avfallet komposteras i en latrinkompost. Väljer du en större kompost kan du samkompostera.

För mer information

Kontaktcenter

E-post: kontaktcenter@norrtalje.se

Telefon: 0176-710 00

Webb: norrtalje.se/kontaktcenter

Kvällsöppet

Bygg- och miljökontoret har kvällsöppet på torsdagar. Läs mer om tiderna för kvällsöppet och inställda tider på norrtalje.se/kvallsoppet.

Bygg- och miljökontoret

